

MEZINÁRODNÍ STAVEBNÍ VELETRH

SVĚTLO

časopis pro světlo a osvětlování

Pokračujeme v díle těch kteří byli prv

Aktuální vydání

Číslo 4/2019 vyšlo tiskem 29. 7. 2019. V elektronické verzi na webu 29. 8. 2019.

Světelně-technická zařízení
Foxtrof řídí nové sídlo asociace barmanů
Dynamické osvětlení kaple

Anděla Strážce v Sušici

Příslušenství osvětlovacích soustav
Bezpečnost, úspornost a komfort s KNX
Celosvětově první LED spínaný zdroj s rozhraním KNX od výrobce MEAN WELL
KNX – systém s budoucností
Schmachtl – konektorová instalace gesis

Předchozí vydání

Rejstřík SVĚTLO 2012 až 2015

Přehled firem - Průvodce nabídkou služeb a výrobků osvětlovací techniky **ČR 2018**

Přehled firem - Průvodce nabídkou služeb a výrobků osvětlovací techniky **SR 2018**

PŘEHLED FIREM:
interaktivní průvodce nabídkou služeb a výrobků osvětlovací techniky

Přehled vybraných seriálů publikovaných v časopise SVĚTLO

Aktuality

Genu Architekt roku 2019 získal český architekt Stanislav Fiala

Ocenění za mimořádný přínos architektuře v posledních pěti letech, cenu Architekt roku...

Nový pobočný spolek ČSO – region Praha

Po mnoha letech existence České společnosti pro osvětlování byl v červnu tohoto roku...

Digitální továrna 2.0 na MSV 2019

Digitální továrna 2.0 je jedním z hlavních témat Mezinárodního strojírenského veletrhu...

Historicky nejvyšší grant Evropské unie dostal česko-slovenský energetický projekt ACON

Společnosti E.ON Distribuce a Západoslovenská distribuční (ZSD) získaly od Evropské...

[Více aktualit →](#)

FCC Public > Časopis Světlo > Prof. PhDr. Jaro Krívohlavý, CSc.

Prof. PhDr. Jaro Krívohlavý, CSc.

20.02.2015 | RNDr. Marie Juklová |

„Rozloučení vnáší do života jistotu, i když je to jistota konce. Život však jde dál a v něm vzpomínky na toho, kdo odešel, i díky za jeho život.“ Jaro Krívohlavý

Zpráva o úmrtí pana prof. PhDr. Jara Krívohlavého, CSc., se dotkla nejen všech, kteří ho osobně poznali, ale i těch, které oslovila jeho bohatá publikační činnost. Zpráva na internetu uvádí: Jako psycholog i jako přítel byl pro mnohé pomoci, pro jiné radostí, pro další oporou.

Narodil se 19. března 1925 v Třebenicích nedaleko Litoměřic (zemřel 27. 12. 2014). Studoval na reálném gymnáziu v Litoměřicích a po zabrání Sudet v Roudnici nad Labem. Již v této době, jak píše, propadl dvěma láskám. Psychologii a křesťanství. V červnu 1942, v sedmnácti letech, byl s ostatními studenty zatčen gestapem a vězněn v Terezíně. Později byl nuceně nasazen na práci v dole Prago v Kladně Dubí, kde pracoval jako havíř. Přežil koncentrák i těžkou práci v dolech. Po osvobození maturoval a nastoupil na Filosofickou fakultu Karlovy univerzity v Praze (obor angličtina, filosofie a psychologie). V roce 1949 dokončil studium učitelství pro gymnázia, avšak z důvodu svého křesťanského vyznání nikdy nesměl učit. V roce 1950 mu byl udělen doktorát z filozofie. V roce 1966 se stal kandidátem věd, následovalo jmenování docentem na Filozofické fakultě UK (1976). V roce 1996 byl jmenován profesorem psychologie. V letech 1995 až 2005 vedl sekci psychologie zdraví a kvality života Českomoravské psychologické společnosti, v roce 2001 byl jmenován jejím čestným členem.

Obr. 1. Svatba s Martou Novotnou (Praha, 1951)

Od roku 1950 pracoval jako průmyslový psycholog ve Výzkumném ústavu bezpečnosti práce v Praze, kde se měl zabývat aplikovanou psychologií – psychologii práce. V ústavu fungovalo malé oddělení zabývající se bezpečností práce, prevencí úrazů a nehod. Zprvu hledalo svou úlohu psychologie v pracovním procesu, ale brzy se stalo známým pro své výsledky i ve světě. Bezpečnost práce v dolech se stala prioritou a díky své praxi právě v důlním prostředí se pan doktor Krívohlavý stal žádaným kolegou. Prošel doly na Mostecku, Ostravsku, Karvinsku, Kladensku atd. Bezpečností v dolech se tehdy nikdo příliš nezabýval a úkolem se stalo hledat řešení, jak předcházet úrazům, včetně smrtelných. Tím se dostal do oblasti inženýrské psychologie a v návaznosti i na podmínky osvětlení jako prostředku viditelnosti při konstruování kabin nákladních vozidel, aut, tramvají, jeřábů i letadel. V souvislosti s bezpečností práce v továrnách se setkal i s významem barev v pracovním prostředí. V roce 1962 byla Výzkumným ústavem bezpečnosti práce vydána první publikace Barevná úprava pracovního prostředí a bezpečnost práce. Barevná úprava se týkala strojů, potrubí s různými médii, komunikací. Pan profesor píše: „Když dnes vidíte žlutě natřenou trubku – víme, že v ní vede plyn.“ Snad jen pamětníci vědí, že např. známé žlutě natřené (nebo také s černými pruhy) okraje prvního a posledního schodu pocházejí z tohoto

Akce

září 2019

Nyní <

po	út	st	čt	pá	so
26	27	28	29	30	31
2	3	4	5	6	7
9	10	11	12	13	14
16	17	18	19	20	21
23	24	25	26	27	28
30	1	2	3	4	5

[Více >](#)

FOR ARCH 2019

17.09.2019 - 21.09.2019

30. mezinárodní stavební veletrh

Světla měst a obcí

20.09.2019

2. ročník setkání u kulatého stolu

ElfetexFest Plzeň

25.09.2019 - 26.09.2019

26. ročník veletrhu elektrotechniky elektroniky a energetiky

Noc vědců 2019

27.09.2019

Populárně-vzdělávací přednášky, workshopy, experimenty, zábavné show, hudební vystoupení, otevřené dveře tam, kde byste přes den ma klepali.

SHARE Talks Prague 2019

03.10.2019

O vývoji a budoucnosti architektury kongresovém sále nové budovy Národního muzea.

MSV Brno 2019

07.10.2019 - 11.10.2019

61. mezinárodní strojírenský veletrh

Annual Partner EIA blockchain meeting

09.10.2019

První výroční konference k průmyslovému blockchainu úspěšně fungujícímu v ČR – součást doprovodného programu MSV v B

norem. Současné bylo prováděno mnoho pokusu týkajících se vlivu barev na zrakový výkon. Následně byl výzkum zaměřen na barevnost prostředí především nemocnic a škol, pro zvýšení bezpečnosti byly navrženy výstražné a bezpečnostní značky – piktogramy. Výsledkem byla nejprve československá norma a později opět celosvětová norma ISO bezpečnostních značek. Práce pokračovala výzkumem dopravních značek. V roce 1964 následovala druhá publikace: Bezpečnost práce při přechodu od mechanizace k automatizaci. V tomto roce pan doktor Křivohlavý stihl ještě maturitu na střední škole elektrotechnické v Praze (v Ječné ulici). Paradoxem je, že v rámci studia na této škole musel složit zkoušku také z obsahu učebnice, jejíž byl sám autorem (Pozn.: Zmíněná učebnice Psychologie a hygiena pro průmyslové školy vyšla v jazyce českém, slovenském, německém a maďarském.)

Součást doprovodného programu v Brně

Obr. 2. Jaro Křivohlavý s manželkou Martou, synem Jaromírem a dcerou Martou (podzim, 1967)

Jako řadový pracovník Ústavu bezpečnosti práce **se věnoval vidění při práci, problémům práce v prostorách bez denního světla**, které v té době začaly být propagovány, problematice viditelnosti různých ovládacích prvků, číselníků, panelů v průmyslu a v elektrárnách. Další dvě publikace v roce 1965 měly název **Podmínky dobrého vidění a vhodná intenzita osvětlení a Oslnění**. Výsledky studií byly publikovány v časopise Automatizace. Následovala možnost přednášet na interamerickém kongresu v Caracasu ve Venezuele. Dnes si jen stěží umíme představit, že jediný jasoměr v Československu tehdy vlastnilo ministerstvo vnitra. Získat jej pro vědeckou práci v oblasti měření jasů v zorném poli bylo nesmírně složité, ale podařilo se to. **Následovaly pokusy měření zrakové únavy, zrakového výkonu, kontrastu jasů**. V této době navázal prof. Křivohlavý kontakt s výzkumným pracovištěm v Tesle Holešovicích. Tam se setkal s dalšími našimi velikány světelné techniky: Jaroslavem Netušilem a Ing. Jiřím Khekem. **Výsledky společné výzkumné práce poslali do Washingtonu na celosvětové ústředí Společnosti pro osvětlování v rámci energetiky**. Bylo velkým úspěchem, že příspěvek byl zařazen na pořad jednání. Bylo to vůbec poprvé v rámci Československa, co se něco takového podařilo. Na celosvětovém psychologickém kongresu v Moskvě byl pan prof. Křivohlavý pověřen vedením jednoho symposia a hlavně zde navázal další kontakty s odborníky jak z Východu, tak ze Západu.

Stejně nadšen, jak se věnoval vědecko- výzkumné práci, se pan prof. Křivohlavý věnoval i církevním aktivitám v Českobratrské církvi evangelické. Přednášel a kázal ve sborech. Byl ordinovaným presbyterem a laickým kazatelem. Za normalizace (od roku 1971 do 1985) byl opakovaně zvolen do vedení církve, Synodní rady. V letech 1994 až 1998 přednášel na Evangelikálním teologickém semináři v Praze. Od roku 1999 byl členem American Association of Christian Counselors (Pozn.: největší organizace křesťanských poradců na světě) a od roku 2001 byl členem správní rady nadace ADRA. (Pozn.: Mezinárodní humanitární organizace poskytující pomoc lidem v nouzi). Podle jeho slov právě jeho aktivní činnost v církvi byla důvodem, proč byl v roce 1967 na hodinu propuštěn z Výzkumného ústavu bezpečnosti práce a po patnácti letech práce se ocitl na dlažbě. V rodině měl manželku, tři vlastní děti, další dvě děti-sirotky a babičku. Vážné zdravotní komplikace na sebe nenechaly dlouho čekat. Záchranou se mu stal Institut pro další vzdělávání lékařů v Praze, ve kterém setrval dalších třicet let. V těchto letech také přednášel na několika univerzitách – 1968 na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (1969 zákaz), 1977 až 1978 na univerzitě v Lipsku, 1991 až 1994 na univerzitě v Innsbrucku, 2002 až 2009 na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy a v roce 2007 na univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

Obr. 3. Prof. Jaro Křivohlavý ve své pracovně (Praha, 2007)

V roce 2012 přijal pan profesor pozvání přednášet v Kurzu osvětlovací techniky XXIX na Dlouhých Stráních s tím, že bude hovořit o tom, „co a jak jsme dělali před půlstoletím – Ing. Jiří Khek, pan Jaroslav Netušil a já“, tzn. něco jako „světlo v době temna“. Přijel a přednášel. Přednáška měla název Výzkum osvětlení v roce 1955 až 1965 v Československu. Byl živou bude hovořit o tom, „co a jak jsme dělali před půlstoletím – Ing. Jiří Khek, pan Jaroslav Netušil a já“, tzn. něco jako „světlo v době temna“. Přijel a přednášel. Přednáška měla název **Výzkum osvětlení v roce 1955 až 1965 v Československu**. Byl živoucí připomínkou časů minulých. Časů, kdy zájem o zlepšení podmínek vidění u nás předbíhal technický vývoj světelné techniky. Časů, kdy přes všechny politické problémy byl u nás velmi odvážně a dobře prováděn výzkum orientovaný ve prospěch kvalitních podmínek vidění, ve prospěch člověka. I přes časový odstup půlstoletí je nutné se poklonit práci pana prof. Křivohlavého i všech jeho kolegů.

Publikační činnost pana profesora je rovněž obdivuhodná, čítá kolem čtyřiceti titulů. A jeho přednášky byly nezapomenutelné, pověstné nejen odborností, ale i zaujetím pro věc. Svým nadšením byl schopen posluchače upoutat a získat. V knize *O moudrosti s Jaro Křivohlavým* pan profesor píše: „Zeptal se mě jeden posluchač: „Proč píšete knížky?“ Rekl jsem mu: „Domnívám se, že dar, který mi byl dán, mám dát dál druhým lidem. Knižky a přednášky jsou jednou formou předávání darů.“

Obr. 4. Prof. Jaro Křivohlavý mezi svými obdivovatelkami na Kurzu osvětlovací techniky XXIX, Dlouhé Stráně, 2012 (zleva autorka článku Marie Juklová a Jana Kotková z časopisu Světlo, zprava Jana Lepší ze Zdravotního ústavu Ústí n. Labem – pracoviště Plzeň)

Již v pokročilém věku se Jaro Křivohlavý zasloužil o osvětu cvičení paměti a stál u zrodu České společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging, jejímž úkolem je vzdělávat profesionální trenéry. Mgr. Věra Suchomelová, která je mj. dlouholetou trenérkou paměti, vzpomíná: „Kurzů se osobně účastnil jako lektor a člen komise posuzující závěrečné práce absolventů a s humorem sobě vlastním zajišťoval i hudební doprovod písemných testů. Zatímco účastníci trápili své mozkové buňky nad řadami sta čísel za desetinnou čárkou pí nebo třiadvaceti prezidentů USA, pan profesor testoval jejich schopnost koncentrace brilantní hrou na housle.“

Prof. Jaro Křivohlavý byl vzácně milý člověk, ačkoliv prošel mnohokrát beznadějí a těžkými chvílemi 20. století. Byl znám jako křesťan – člověk skromný, čestný, ušlechtilý a pracovitý. Ať zuřil kolem jakýkoliv režim, zachovával si svou vlastní tvář. Prožil více než šedesát tři let v pevném manželském svazku se svou ženou Martou, o které vždy mluvil s láskou a úctou. Byl otcem tří dětí: Jaromíra, Marty a Pavla. Měl osm vnoučat a deset pravnoučat. V roce 2003 byl jmenován Čestným občanem města Třebenice. Přestože většina z nás (hlavně mladší generace) neměla to štěstí setkat se s panem profesorem osobně, s jedním z jeho profesních odkazů se setkáváme v každodenním životě docela často. Kdykoliv sklopíme zrak ke žlutě natřenému schodu, vnímejme toto jako poklonu jeho lidskému i pracovnímu odkazu.

RNDr. Marie Juklová

V článku byly použity informace z knihy *Jaro Křivohlavý v rozhovoru s Alešem Palánem: Dvě lásky*, vydané v roce 2008, fotografie a textový materiál poskytnutý rodinou prof. Křivohlavého a vzpomínky některých známých a přátel pana profesora.

Autorka děkuje Ing. Janě Kotkové z časopisu Světlo a paní Kateřině Křivohlavé, snaše prof. Křivohlavého, za pomoc při zpracování tohoto článku.

Názory a zkušenosti

Sdílet:

[Časopis](#)[Mediální plán](#)[Předplatné časopisu](#)[Inzerce](#)[Archiv](#)[Speciály](#)[Knihy a CD](#)[Zde v](#)[Světelné zdroje](#)[Svítlidla](#)[Příslušenství](#)[Osvětlení interiérů](#)[Veřejné osvětlení](#)[Architekturní a scénické osvětlení](#)[Denní osvětlení](#)[Normy](#)

[Světelný design!](#)

Vloženo: 16.09.2019

[Konference Interiéry – Místo, kde se design potkává s businesssem](#)

Vloženo: 11.09.2019

[Vizionářský přístup k budoucnosti architektury! SHARE Talks Prague 2019](#)

Vloženo: 10.09.2019